

วิจารณ์คำคมจากละครสั้นสะท้อนสังคม “ฟ้ามีตา”
Speech Acts through the Short Drama “Fa Mi Ta”
Television Plays, Reflecting and Satirizing the Society

รุ่งรัตน์ ทองสกุล¹ ศิรินทิพย์ สงวนไทร^{2*}
 Rungrat Thongsakul¹ Sirinthip Sahuantai^{2*}

¹อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
 Programs in Thai Language, Faculty of Humanities and Social Sciences, Phuket Rajabhat University
 e-mail: rungrat.t@pkru.ac.th โทร. 0921246946

²นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
 Bachelor of Arts Program in Thai, Phuket Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: s6410789230@pkru.ac.th โทร. 0936727689

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิจารณ์ที่ปรากฏในคำคมจากละครสั้นสะท้อนสังคม “ฟ้ามีตา” รวบรวมข้อมูลคำคมจากช่องทางยูทูป ฟ้ามีตา (www.youtube.com/channel/UCCeAdUQIcGxN4msxFcM55g) ระหว่างวันที่ 13 กันยายน 2557 – 25 พฤศจิกายน 2566 จำนวน 359 คำคม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามแนวคิดเรื่องวิจารณ์ของจอห์น อาร์ เซอร์ล ผลการวิจัยพบว่า มีการใช้วิจารณ์ 4 กลุ่ม ตามลำดับที่พบ ได้แก่ 1) วิจารณ์กลุ่มกล่าวชื่น 373 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 44.19 ประกอบด้วย วิจารณ์การเตือน วิจารณ์การจูงใจ วิจารณ์การห้าม วิจารณ์การสั่ง วิจารณ์การชักชวน วิจารณ์การแนะนำ วิจารณ์การขอเรื่อง และวิจารณ์การถาม 2) วิจารณ์กลุ่มบอกกล่าว 284 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 33.65 ประกอบด้วย วิจารณ์การบรรยาย วิจารณ์การแสดงความคิดเห็น วิจารณ์การคาดคะเน วิจารณ์การบอกเล่า วิจารณ์การยืนยัน และวิจารณ์การคาดหวัง 3) วิจารณ์กลุ่มกล่าวผู้ก้ม 122 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 14.45 ประกอบด้วย วิจารณ์การสนับสนุน วิจารณ์การข่มขู่ และวิจารณ์การสัญญา 4) วิจารณ์กลุ่มกล่าวแสดงความรู้สึก 65 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 7.70 ประกอบด้วย การแสดงความรู้สึกด้านบวก และการแสดงความรู้สึกด้านลบ เมื่อพิจารณาการใช้วิจารณ์ภาพรวมพบว่า การใช้วิจารณ์ในละครสั้น “ฟ้ามีตา” ปรากฏการใช้วิจารณ์กลุ่มกล่าวชื่นมากที่สุด เนื่องด้วยต้องการชักจูงให้เกิดการประพฤติปฏิบัติในทางที่ดี เพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อสังคม

คำสำคัญ: วิจารณ์; คำคม; ละครสั้นสะท้อนสังคม

ABSTRACT

This study attempted to analyze the speech acts in 359 epigrams of the short drama 'Fa Mi Ta', which was uploaded on the Fa Mi Ta YouTube Channel (www.youtube.com/channel/UCCeAdUQIcGxN4msxFcM55g) between September 13th, 2014 and November 25th, 2023. The researcher analyzed the data by applying John R. Searle's theory of speech acts. The study's findings reveal that the epigrams can be categorized into four types of speech acts. The first category, guiding speech acts, accounts for 44.19% (373 epigrams) and includes various types such as reminders, motivations, prohibitions, orders, persuasions, suggestions, requests, and questions. The second category, exaggerating speech acts, makes up 33.65% (284 epigrams) and

encompasses descriptive statements, opinions, estimations, affirmations, confirmations, and expectations. The third category, commissive speech acts, comprises 14.45% (122 epigrams) and includes supportive statements, insults, and promises. Lastly, the fourth category, expressive speech acts, represents 7.70% (65 epigrams) and consists of positive and negative expressions. When examining the speech acts in 'Fa Mi Ta' short drama, it becomes evident that the most prevalent type of speech act is guiding speech acts. This is because the drama's main objective is to convince individuals to behave positively for their well-being and the betterment of society

Keywords: Speech Acts; Epigram; Society Reflecting Short Drama

บทนำ

การดำเนินชีวิตของผู้คนในแต่ละยุคสมัยย่อมมีความแตกต่างกัน ส่วนจะมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ และการปรับตัวของแต่ละบุคคล รวมถึงภูมิคุ้มกันที่มีความจำเป็นสำหรับทุกคน ธงชัย สมบูรณ์ (2563) กล่าวถึงภูมิคุ้มกันด้านสังคมและวัฒนธรรมว่า คนไทยมีแนวโน้มของการใช้พฤติกรรมเสี่ยงมากขึ้น ชาดวินัย ชาตดุลยพินิจในการวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ สังคมเปราะบาง ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ชีวิตที่ไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร สถาบันครอบครัวควรเป็นฐานหลักในการดูแล โดยใช้ภูมิคุ้มกันสำคัญที่อยู่ในกระบวนการทัศน์ของความพอเพียง ความมีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ และมีความรับผิดชอบ

หน่วยงานภาครัฐเข้ามามีบทบาทในการดูแล และแก้ไขปัญหาสังคม โดยกำหนดกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อควบคุม ปรามปรามผู้กระทำความผิด และคอยป้องกันให้คนในสังคมห่างไกลจากการประพฤติในทางที่ไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานอื่น ๆ ที่เข้ามามีบทบาทในการนำเสนอ และชี้แนะแนวทางการประพฤติปฏิบัติอันเหมาะสม อาทิ การเผยแพร่ในสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ การนำเสนอผ่านละครโทรทัศน์

“ฟ้ามิตา” เป็นละครสั้นที่นำเสนอทางสื่อโทรทัศน์ เพื่อนำเสนอเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคม โดยมีเนื้อหาเตือนใจ และให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ชม มนฤดี พึ่งจักคลี (2557) กล่าวถึงละครฟ้ามิตาว่า “เป็นรูปแบบการนำเสนอละครที่จบในตอนเดียว มีการใช้ตัวละครแสดงบทบาท เพื่อให้ผู้ชมเห็นถึงความรู้สึกของตัวละคร ทั้งความทุกข์หรือความเสียใจที่เกิดจากพฤติกรรมที่ไม่ดี และการไม่ยึดมั่นในศีลธรรม มีตัวละครหลักเป็นผู้ดำเนินเรื่อง จำนวน 2-3 คน เพื่อให้ผู้ชมเห็นถึงความสัมพันธ์ของตัวละคร เข้าใจพฤติกรรม รวมทั้งผลที่ได้รับจากการกระทำนั้น” นอกจากนี้ยังมีการนำเสนอข้อคิดหรือคติเตือนใจด้วยรูปแบบคำคมท้ายละครผ่านการนำเสนอของพิธีกร

คำคม หมายถึง “ถ้อยคำที่หลักแหลมชวนให้คิด” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) เพื่อให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านได้แง่คิดในเรื่องต่าง ๆ หรือเสริมย้ำความคิด ความรู้สึกให้ถูกคิดหรือประพฤติปฏิบัติไปในแนวทางที่สร้างสรรค์ ให้การดำเนินชีวิตมีความสุขมากที่สุด และมีความทุกข์น้อยที่สุด” (ปรียานุช สองศรี, 2558) คำคม แม้เป็นข้อความหรือประโยคสั้น ๆ แต่สามารถใช้เตือนใจ ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต หรือช่วยให้ปัญหาที่กำลังเผชิญคล้อยคลายลงได้

คำคมเป็นการสื่อสารด้วยถ้อยคำรูปแบบข้อความหรือประโยคสั้น ๆ เพื่อแฝงแนวคิดหรือปัจจัยจูงใจ ให้ผู้ฟังมีปฏิกริยาร่วมในเรื่องที่ต้องการสื่อ การสื่อสารรูปแบบดังกล่าวเรียกว่า “วจนกรรม” อัจฉราพร ไครบุตร และวิไลศักดิ์ กิ่งคำ (2559) กล่าวถึงวจนกรรมว่า เป็นการใช้ภาษาเพื่อสื่อ

ความหมายหรือแนวคิดที่ บ่งบอกถึงเจตนาในการสื่อสาร ซึ่งแสดงออกในรูปแบบของคำพูดและการกระทำโดยเจตนาของผู้พูด รวมทั้งความรู้สึกนึกคิดและทัศนคติของผู้พูดที่มีต่อเรื่องราวต่าง ๆ ทำให้ผู้ฟังทราบถึงวัตถุประสงค์ และเกิดความเข้าใจในความหมายของคำพูดที่ผู้พูดกล่าวออกมา

แนวคิดวัจนกรรมริเริ่มจาก John L. Austin เสนอว่าการกล่าวถ้อยคำใด ๆ ออกมานั้น คำพูดสามารถก่อให้เกิดการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง เพราะขณะกล่าวถ้อยคำใดถ้อยคำหนึ่งออกมา ผู้พูดจะแสดงเจตนาอะไรบางอย่างออกมา (วิฑูรย์ เมตตาดิจิตร, 2558) ต่อมา John R. Searle (1969) พัฒนาและต่อยอดแนวคิดวัจนกรรมของ Austin โดยชี้แจงจำแนกกลุ่มประเภทวัจนกรรมออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ (1) กลุ่มบอกกล่าวหรือกลุ่มกล่าวความจริง คือ ถ้อยคำที่ผู้ส่งสารบอกกล่าวข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในข้อความ (2) กลุ่มกล่าวชี้แนะ คือ ถ้อยคำที่ผู้ส่งสารต้องการให้ผู้รับสารกระทำบางสิ่งบางอย่าง (3) กลุ่มกล่าวผูกพันหรือกล่าวผูกมัด คือ ถ้อยคำที่ผู้ส่งสารต้องการผูกมัดตนเองต่อสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตของผู้รับสาร (4) กลุ่มกล่าวแสดงความรู้สึก คือ ถ้อยคำที่ผู้ส่งสารแสดงภาวะทางอารมณ์ หรือทัศนคติของผู้ส่งสารเอง และ (5) กลุ่มกล่าวประกาศ คือ ถ้อยคำที่ผู้ส่งสารต้องการแจ้งให้ทราบถึงข้อมูลที่มีอยู่ในบริบทของทางการสูง (พิมพ์ผกา ไชยโชค และสาวิตรี คทวนิช, 2562)

คำคมที่ปรากฏอยู่ตอนท้ายของละครสั้นแนวสะท้อนชีวิตและสังคม เรื่อง “ฟ้ามีตา” ปรากฏลักษณะของวัจนกรรมที่ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำสื่อสารผ่านคำคม เพื่อนำเสนอเรื่องราวในสังคมทั้งด้านบวกและด้านลบ โดยแฝงเจตนาในเชิงเตือนสติ การกระตุ้นให้เกิดการใช้ดุลยพินิจ และการคิดวิเคราะห์ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการศึกษาเรื่อง **วัจนกรรมคำคมจากละครสั้นสะท้อนสังคม “ฟ้ามีตา”** ทั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ในการทำ ความเข้าใจลักษณะของวัจนกรรม ความเข้าใจเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคม และแง่คิดจากละครสั้นสะท้อนสังคมที่นำเสนอในละครสั้น “ฟ้ามีตา”

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาวัจนกรรมที่ปรากฏในคำคมจากละครสั้นสะท้อนสังคม “ฟ้ามีตา”

ระเบียบวิธีวิจัย

1. **แหล่งข้อมูล** เก็บข้อมูลจากละครสั้นสะท้อนสังคม “ฟ้ามีตา” ออกอากาศทาง ช่อง 7 เอชดี และเผยแพร่ผ่านช่องยูทูป ฟ้ามีตา (www.youtube.com/channel/UCCeoAdUQlcGxN4msxFcM55g)

2. **กลุ่มตัวอย่าง** รวบรวมคำคมท้ายคลิปจากละครสั้นสะท้อนสังคม “ฟ้ามีตา” ตั้งแต่เริ่มมีการเผยแพร่ คือ วันที่ 13 กันยายน 2557 – 25 พฤศจิกายน 2566 จำนวน 359 ตอน รวมคำคม 359 คำคม ทั้งนี้ ไม่รวมคำคมจากท้ายคลิปละครสั้นที่นำมาเผยแพร่ซ้ำ

3. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** เก็บรวบรวมข้อมูลคมท้ายคลิปที่ปรากฏในละครสั้นสะท้อนสังคม “ฟ้ามีตา” พร้อมระบุวันที่เผยแพร่คลิป รวมทั้งเนื้อหาสำคัญของละคร โดยบันทึกลงในแบบฟอร์มบันทึกคำคม และเมื่อรวบรวมข้อมูลอย่างสมบูรณ์ จะนำข้อมูลดังกล่าวมาประกอบการวิเคราะห์ตามเงื่อนไขวัจนกรรมต่อไป

4. **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** ผู้วิจัยใช้แบบฟอร์มบันทึกคำคม ซึ่งปรากฏข้อมูลคำคม วันที่เผยแพร่คลิป พร้อมทั้งเนื้อหาสำคัญของละคร รวมทั้งใช้แนวคิดวัจนกรรมของจอห์น อาร์ เซิร์ล (Searle, 1969) ที่แบ่งประเภทของกลุ่มวัจนกรรม 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มกล่าวชี้แนะ กลุ่มบอกกล่าว กลุ่มกล่าวผูกมัด กลุ่มกล่าวแถลงการณ์ และกลุ่มกล่าวแสดงความรู้สึก เพื่อประกอบการศึกษาวิเคราะห์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลคำคมที่เก็บรวบรวมอย่างครบถ้วนจากแบบฟอร์มบันทึกคำคมมาวิเคราะห์โดยการจำแนกชนิดข้อมูล (Typological analysis) และจัดหมวดหมู่ตามแนวคิดวัจนกรรม 5

กลุ่ม ของจอห์น อาร์ เซิร์ล (Searle, 1969)

5.2 จัดหมวดหมู่ข้อมูลต่าง ๆ ที่พบตามกลุ่มประเภทวัจนกรรม พร้อมบันทึกผลการวิเคราะห์

5.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มานับสถิติ และคิดเป็นร้อยละตามจำนวนครั้งของคำคมที่ปรากฏ ซึ่งบางคำคมอาจมีมากกว่า 1 วัจนกรรม

6. การเขียนรายงานผลการวิจัย เขียนรายงานผลการวิจัย และนำเสนอผลการวิจัยโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

ละครสั้นสะท้อนสังคม “ฟ้ามีตา” เป็นละครที่นำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นจากการกระทำของคนในสังคม เพื่อให้ผู้ชมตระหนักถึงผลลัพธ์ของการกระทำดังกล่าว โดยอ้างอิงกับทฤษฎีวัจนกรรม (Speech Acts) ของ จอห์น อาร์ เซิร์ล (Searle, 1969) ที่แบ่งประเภทกลุ่มวัจนกรรมเป็น 5 กลุ่ม ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า มีลักษณะของวัจนกรรม 19 วัจนกรรม จำแนกได้เป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มกล่าวชี้หน้า กลุ่มบอกกล่าว กลุ่มกล่าวผู้กมัต และกลุ่มกล่าวแสดงความรู้สึก

ตารางที่ 1 ความถี่ของประเภทวัจนกรรมที่ปรากฏในละครสั้นสะท้อนสังคม “ฟ้ามีตา”

ประเภทวัจนกรรม	จำนวน	ร้อยละ
1. วัจนกรรมกลุ่มกล่าวชี้หน้า	373	44.19
2. วัจนกรรมกลุ่มบอกกล่าว	284	33.65
3. วัจนกรรมกลุ่มกล่าวผู้กมัต	122	14.45
4. วัจนกรรมกลุ่มกล่าวแสดงความรู้สึก	65	7.70
รวม	844	99.99

จากตารางที่ 1 วัจนกรรมที่ปรากฏในละครสั้นสะท้อนสังคม “ฟ้ามีตา” ข้างต้น มีการใช้กลุ่มวัจนกรรมตามลำดับที่พบ คือ กลุ่มกล่าวชี้หน้า 373 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 44.19 กลุ่มบอกกล่าว 284 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 33.65 กลุ่มกล่าวผู้กมัต 122 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 14.45 และกลุ่มกล่าวแสดงความรู้สึก 65 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 7.70 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วัจนกรรมกลุ่มกล่าวชี้หน้า เป็นการใช้อ้อยคำที่ผู้ส่งสารต้องการให้ผู้รับสารกระทำบางสิ่งบางอย่าง ตามความต้องการของผู้ส่งสาร พบจำนวน 373 ถ้อยคำ จากจำนวนทั้งหมด 844 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 44.19 ดังนี้

ตารางที่ 2 ความถี่ของประเภทวัจนกรรมกลุ่มกล่าวชี้หน้า

ประเภทวัจนกรรม	จำนวน	ร้อยละ
1. วัจนกรรมการเตือน	95	25.47
2. วัจนกรรมการจูงใจ	78	20.91
3. วัจนกรรมการห้าม	68	18.23
4. วัจนกรรมการสั่ง	58	15.55
5. วัจนกรรมการชักชวน	28	7.51
6. วัจนกรรมการแนะนำ	26	6.97
7. วัจนกรรมการขอร้อง	14	3.75
8. วัจนกรรมการถาม	6	1.61
รวม	373	100.00

จากตารางที่ 2 วจนกรรณกลุ่มกล่าวชี้ว่าข้างต้น มีการใช้วจนกรรณตามลำดับที่พบ คือ การเตือน 95 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 25.47 การจูงใจ 78 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 20.91 การห้าม 68 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 18.23 การสั่ง 58 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 15.55 การชักชวน 28 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 7.51 การแนะนำ 26 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 6.97 การขอร้อง 14 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 3.75 และการถาม 6 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 1.61 ดังต่อไปนี้

1.1 การเตือน เป็นวจนกรรณที่ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำโดยมีเจตนาให้ผู้รับสารทราบว่า หากไม่ทำตามสิ่งที่กล่าวจะทำให้เสียประโยชน์ และไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ จากการศึกษาพบถ้อยคำที่กล่าวตักเตือนความคิดและการกระทำที่ไม่ดีเพื่อให้ยุติการกระทำนั้น จำนวน 95 ถ้อยคำ จากจำนวนถ้อยคำทั้งหมด 373 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 25.47 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 1 “เหนือฟ้ายังมีฟ้า คนไม่ดีก็ยังมีคนที่ร้ายยิ่งกว่า อย่าแข่งกันเลวอย่าแข่งกันร้ายเลย เพราะสุดท้ายแล้วคนชั่วก็ต้องได้รับกรรม” (ผีเห็นผี, 15 มิถุนายน 2562)

จากตัวอย่างที่ 1 พบว่า ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำเพื่อเตือนสติถึงผู้ที่กระทำความชั่วว่าสุดท้ายจะได้รับผลแห่งการกระทำนั้น ซึ่งในละครเป็นการกระทำความชั่วโดยการหลอกลวงผู้อื่น ในที่สุดสิ่งที่กระทำนั้นย้อนกลับมาทำร้ายตัวผู้กระทำเอง

1.2 การจูงใจ เป็นวจนกรรณที่ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำโดยมีเจตนาให้ข้อมูลผู้รับสาร เพื่อชักนำความคิด หรือเกลี้ยกล่อมให้ผู้รับสารคล้อยตาม จากการศึกษาพบถ้อยคำที่กล่าวชักนำความรู้สึกนึกคิด ให้คล้อยตามถึงเรื่องดี ๆ ที่จะเกิดขึ้น จำนวน 78 ถ้อยคำ จากจำนวนถ้อยคำทั้งหมด 373 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 20.91 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 2 “อย่าเอาชนะใครเลย เอาชนะใจเราเองดีกว่า เพราะคนที่มีจิตใจฉาบฉวยนั้น แพ้ตั้งแต่ยังไม่เริ่ม เพราะนั่นหมายถึงเขาพ่ายแพ้ต่อกิเลสตัณหาในตัวของเขาเอง” (ยิงแข่งยิงแพ้ว, 23 กันยายน 2566)

จากตัวอย่างที่ 2 พบว่า ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำเพื่อจูงใจให้เอาชนะใจตนเองแทนการเอาชนะผู้อื่น ซึ่งในละครเป็นการเอาชนะผู้อื่นโดยต้องการให้ตนเองอยู่เหนือผู้อื่นในทุกเรื่อง แต่นั่นหมายถึงคน ๆ นั้นแพ้ต่อกิเลสของตนเอง

1.3 การห้าม เป็นวจนกรรณที่ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำโดยมีเจตนาให้ผู้รับสารยับยั้ง หรือปรามมิให้กระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จากการศึกษาพบถ้อยคำที่ประสงค์ให้หยุดยั้งการกระทำ ทั้งในแง่ของการกระทำที่ส่งผลต่อตนเอง ต่อบุคคลอื่น และต่อสังคม จำนวน 68 ถ้อยคำ จากจำนวนถ้อยคำทั้งหมด 373 ถ้อยคำ คิดเป็น ร้อยละ 18.23 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 3 “เราได้รับคำสั่งสอนจากผู้ใหญ่มาแต่โบราณกาลแล้วว่า อย่าริรักในวัยเรียน ทุกวันนี้ก็ยังเป็นคำสั่งสอนที่ควรค่าแก่การจดจำ และควรปฏิบัติตามเป็นอย่างยิ่ง” (ท้อง...ไม่ท้อง, 13 กันยายน 2557)

จากตัวอย่างที่ 3 พบว่า ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำในเชิงห้ามปรามให้หยุดยั้งการมีความรักในวัยเรียน ซึ่งในละครเป็นเหตุการณ์การมีความรักที่นำมาสู่การตั้งครภภโดยไม่ฟังประสงค์ ซึ่งขัดต่อหลักคำสอนที่ดีที่ควรปฏิบัติตาม

1.4 การสั่ง เป็นวจนกรรณที่ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำโดยมีเจตนาให้ผู้รับสารปฏิบัติตามในสิ่งที่ตนเองต้องการ จากการศึกษาพบถ้อยคำที่ประสงค์ให้กระทำเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยผลของการกระทำนั้นส่งผลดีต่อผู้กระทำเอง จำนวน 58 ถ้อยคำ จากจำนวนถ้อยคำทั้งหมด 373 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 15.55 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 4 “จงพอใจในสิ่งที่ตัวเองมี การเลือกคนมาเป็นคู่ชีวิตนั้นไม่ใช่แค่ใช้ปลายนิ้วสัมผัสหน้าจอแล้วจะเจอ มองโลกแห่งความเป็นจริงประกอบไปด้วย” (จากคนกลายเป็นควาย , 2 เมษายน 2559)

จากตัวอย่างที่ 4 พบว่า ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำในเชิงคำสั่งด้วยเจตนาให้พอใจในความเป็นอยู่ของตนเอง ซึ่งในละครเป็นเหตุการณ์การอยากได้อะไรก็มีเงินในตัว โดยไม่มองโลกความจริงที่ตนเองกำลังเผชิญอยู่

1.5 การชักชวน เป็นวัจนกรรมที่ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำโดยมีเจตนาจูงใจ โน้มนำ โน้มน้าวใจ จากการศึกษาพบถ้อยคำที่ประสงค์จะโน้มน้าวและชักชวนให้ร่วมกันกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่สร้างสรรค์ และชักชวนไปในทิศทางที่ดี จำนวน 28 ถ้อยคำ จากจำนวนถ้อยคำทั้งหมด 373 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 7.51 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 5 “พวกเราทุกคนต้องร่วมด้วยช่วยกัน มีสติบนโลกออนไลน์ เพื่อไม่ให้เรื่องไม่จริงนั้นแพร่กระจายออกไปในวงกว้าง และทำให้เกิดความเสียหายตามมาได้” (ลำแม่เม็ด, 19 พฤษภาคม 2561)

จากตัวอย่างที่ 5 พบว่า ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำเชิญชวนให้แสดงออกถึงความร่วมมือกันในเรื่องของสติ คิดและวิเคราะห์ทุกอย่างอย่างถี่ถ้วน ซึ่งในละครเป็นเหตุการณ์ของการพูดต่อ ๆ กันในเรื่องที่ไม่เป็นความจริง จึงควรยุติพฤติกรรมดังกล่าวเพื่อป้องกันการแพร่กระจายข้อมูลผิด ๆ อันจะส่งผลต่อความเสียหายที่จะเกิดขึ้น

1.6 การแนะนำ เป็นวัจนกรรมที่ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำโดยมีเจตนาชี้แจงหรือเสนอแนวทาง ให้ผู้รับสารปฏิบัติ จากการศึกษาพบถ้อยคำที่ประสงค์จะชี้แนะชี้แนะแนวทางในเรื่องต่าง ๆ ว่าหากทำแบบนี้จะดีกว่า จำนวน 26 ถ้อยคำ จากจำนวนถ้อยคำทั้งหมด 373 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 6.97 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 6 “ขอแนะนำคุณสามีนะคะว่า ทะเลาะกับเมียมันเสียเวลา จะทะเลาะกันทำไม ทะเลาะกันเดี๋ยวก็ต้องตีกัน เสียเวลาเสียอารมณ์ ที่สำคัญคือทำให้ลูก ๆ นั้นเสียขวัญ เอาเป็นว่า ทะเลาะกันก็ให้หนักถึงอารมณ์ตอนจับกันครั้งแรกไว้เนะคะ จบข่าว” (คนที่น่าสงสาร, 20 ธันวาคม 2557)

จากตัวอย่างที่ 6 พบว่า ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำโดยมีเจตนาแนะนำเกี่ยวกับหลักการใช้ชีวิต ร่วมกันของสามีภรรยาว่าไม่ควรมีปัญหากัน ซึ่งในละครเป็นเหตุการณ์ที่พ่อแม่ทะเลาะกันจนนำมาซึ่งความเสียใจของลูก

1.7 การขอร้อง เป็นวัจนกรรมที่ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำโดยมีเจตนาวิงวอนให้ทำตามในสิ่งที่ตนเอง ร้องขอ จากการศึกษาพบถ้อยคำที่ประสงค์จะให้เกิดการได้มาของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสิ่งนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้รับสารทั้งสิ้น จำนวน 14 ถ้อยคำ จากจำนวนถ้อยคำทั้งหมด 373 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 3.75 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 7 “คนเราไม่ว่าจะทำอาชีพอะไร ขออย่างเดียวคือขอให้ซื่อสัตย์สุจริต ต่ออาชีพของตนเอง ต่อครอบครัวถึงแม้ว่าอนาคตนั้นอาจไม่ได้สวยหรู แต่อย่างน้อยสิ่งที่ได้คือความภูมิใจในตัวเอง” (หมาล่าเนื้อ, 22 กันยายน 2561)

จากตัวอย่างที่ 7 พบว่า ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำเพื่อขอร้องให้มีความซื่อสัตย์สุจริตต่ออาชีพของตนเอง ในละครเป็นเหตุการณ์ของอาชีพนักมวยที่ใช้ร่างกายเพื่อให้ได้เงินมา จึงต้องซื่อสัตย์ต่ออาชีพของตนเองที่จะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจ

1.8 การถาม เป็นวัจนกรรมที่ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำโดยมีเจตนาเพื่อให้ผู้รับสารเกิดความรู้สึกนึกคิดต่อคำถามนั้น โดยที่ตัวผู้ส่งสารเองไม่ต้องการหรือไม่คาดหวังคำตอบที่จะได้รับ จากการศึกษาพบถ้อยคำที่ประสงค์จะถามเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ที่มักเกิดขึ้นในสังคม จำนวน 6 ถ้อยคำ จากจำนวนถ้อยคำทั้งหมด 373 คำคม คิดเป็นร้อยละ 1.61 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 8 “เคยได้ยินไหมคะ อยู่อย่างรวยจะไม่รวย อยู่อย่างจนจะไม่จน เป็นคำสอนที่ไม่ให้ใช้จ่ายเกินตัว” (คนตายขายคนเป็น, 25 ตุลาคม 2557)

จากตัวอย่างที่ 8 พบว่า ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำเพื่อตั้งคำถามโดยไม่ต้องการคำตอบเพื่อให้คิดว่า เคยได้ยินคำสอนเกี่ยวกับการทำตัวรวยหรือจนหรือไม่ ซึ่งในละครเป็นเหตุการณ์ของคนที่มีฐานะทางการเงิน แต่ไม่คิดทำางานใด ๆ สุดท้ายต้องพบกับความลำบาก

2. วจนกรรณกลุ่มบอกกล่าว เป็นการใช้ถ้อยคำที่ผู้ส่งสารบอกกล่าวข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในข้อความ ด้วยเห็นว่าผู้รับสารอาจยังไม่ทราบ หรืออาจเป็นประโยชน์ต่อผู้รับสาร พบจำนวน 284 ถ้อยคำ จากจำนวนทั้งหมด 844 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 33.65 ดังนี้

ตารางที่ 3 ความถี่ของประเภทวจนกรรณกลุ่มบอกกล่าว

ประเภทวจนกรรณ	จำนวน	ร้อยละ
1. วจนกรรณการบรรยาย	100	35.21
2. วจนกรรณการแสดงความคิดเห็น	88	30.99
3. วจนกรรณการคาดคะเน	35	12.32
4. วจนกรรณการบอกเล่า	32	11.27
5. วจนกรรณการยืนยัน	26	9.15
6. วจนกรรณการคาดหวัง	3	1.06
รวม	284	100.00

จากตารางที่ 3 วจนกรรณกลุ่มบอกกล่าวข้างต้น มีการใช้วจนกรรณตามลำดับที่พบ คือ การบรรยาย 100 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 35.21 การแสดงความคิดเห็น 88 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 30.99 การคาดคะเน 35 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 12.32 การบอกเล่า 32 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 11.27 การยืนยัน 26 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 9.15 และการคาดหวัง 3 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 1.06 ดังต่อไปนี้

2.1 การบรรยาย เป็นวจนกรรณที่ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำโดยมีเจตนาขยายความเรื่องราวหรือสิ่งต่าง ๆ ให้ผู้รับสารได้ทราบ จากการศึกษาพบถ้อยคำที่ประสงค์ให้ทราบถึงข้อมูลเรื่องราวต่าง ๆ ที่พูดกันในสังคม จำนวน 100 ถ้อยคำ จากจำนวนถ้อยคำทั้งหมด 284 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 35.21 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 9 “ไม่ต้องรอให้ถึงวันสุดท้ายของชีวิต สิ่งใดที่เป็นความรู้สึกที่ดี คำพูดที่ดีที่ออกมาจากหัวใจที่ดี นั่นคือจุดเริ่มต้นของความสัมพันธ์ที่ดี” (คำสุดท้าย, 4 พฤศจิกายน 2566)

จากตัวอย่างที่ 9 พบว่า ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำเพื่อบรรยายถึงการใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันว่าต้องถนอมน้ำใจกันโดยไม่ต้องรอให้ถึงวันสุดท้ายของชีวิต ซึ่งในละครเป็นเหตุการณ์ของครอบครัวที่ต่างสายเลือดกัน ปากแข็ง ใจแข็ง ไม่ยอมบอกรักกัน ทั้งที่สิ่งนั้นคือการแสดงให้เห็นถึงทิศทางของความสัมพันธ์ที่จะก้าวไปในทางที่ดีขึ้น

2.2 การแสดงความคิดเห็น เป็นวจนกรรณที่ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำโดยมีเจตนาบอกกล่าวถึงความคิดเห็นของตนที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ ให้ผู้รับสารทราบ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้รับสาร จากการศึกษาพบถ้อยคำที่ประสงค์จะแสดงความคิดเห็นต่อการกระทำของบุคคลในสังคม จำนวน 88 ถ้อยคำ จากจำนวนถ้อยคำทั้งหมด 284 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 30.99 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 10 “เห็นไหมคะว่าไม่แน่เสมอไปว่าคนที่เกิดมาต้นทุนต่ำนั้นจะไม่ประสบความสำเร็จ ในชีวิตทั้งหมดทั้งมวลสอดคล้องกับการเลี้ยงดู สภาพแวดล้อมที่ดี และที่สำคัญต้องขยันขันแข็ง” (ต้นทูนชีวิต, 14 พฤศจิกายน 2558)

จากตัวอย่างที่ 10 พบว่า ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงความคิดเห็นถึงความไม่แน่นอนของชีวิต ซึ่งในละครเป็นเหตุการณ์ของบุคคลที่มีต้นทุนชีวิตต่ำ แต่สามารถประสบความสำเร็จได้ด้วยความขยันของตนเอง

2.3 การคาดคะเน เป็นวัจนกรรมที่ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำโดยมีเจตนาบอกกล่าวสิ่งที่คาดหมายไว้คร่าว ๆ ว่าสิ่งนั้นจะเกิดขึ้นต่อผู้รับสารได้ จากการศึกษาพบถ้อยคำที่ประสงค์จะคาดการณ์ในเรื่องที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ว่าเรื่องนั้น ๆ สามารถที่จะเกิดขึ้นได้ จำนวน 35 ถ้อยคำ จากจำนวนถ้อยคำทั้งหมด 284 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 12.32 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 11 “ชีวิตของเรา น้อยคนนักจะราบรื่น แต่ถ้าเรามีความมุ่งมั่นมีเป้าหมายในชีวิตที่จะก้าวผ่านมันไป จะก็ร้อยก็พันอุปสรรคเราก็สามารถที่จะฝ่าฟันไปได้ เพราะชีวิตของเรานั้นมีทิศทาง” (สืบทอดหนึ่ง, 20 เมษายน 2562)

จากตัวอย่างที่ 11 พบว่า ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำคาดการณ์ถึงผู้ที่มีความพยายามและความมุ่งมั่นว่าจะทำให้ฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ที่ไปได้ ซึ่งในละครเป็นเหตุการณ์ของบุคคลที่มีคนชักจูงไปในทางที่ผิด แต่เขาเลือกที่จะเดินในทางที่ถูกต้องตามที่วางไว้ เขาจึงสามารถใช้ชีวิตโดยฝ่าฟันเรื่องที่เป็นปัญหาไปได้

2.4 การบอกเล่า เป็นวัจนกรรมที่ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำโดยมีเจตนาบอกเล่าให้ทราบและบอกสาระสำคัญต่อผู้รับสาร จากการศึกษาพบถ้อยคำที่ประสงค์จะนำเรื่องราวของครอบครัว การใช้ชีวิต การเลือกคู่ครองมาอ้างอิงให้เห็นถึงสิ่งที่ต้องการจะสื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น จำนวน 32 ถ้อยคำ จากจำนวนถ้อยคำทั้งหมด 284 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 11.27 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 12 “ตามที่คำโบราณว่าไว้ ดูช่างให้ดูทาง ดูนางให้ดูแม่ เลือกคู่ชีวิตต้องดูให้ดี ๆ ใช้เวลาดูนาน ๆ อย่าใจร้อน” (สยอง, 20 กุมภาพันธ์ 2559)

จากตัวอย่างที่ 12 พบว่า ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำเพื่อแจ้งให้ทราบโดยกล่าวอ้างถึงถึงสุภาษิตไทย ซึ่งในละครเป็นเหตุการณ์ของบุคคลที่ปฏิบัติตนในทางที่ไม่เหมาะสม จึงควรพิจารณาให้ถี่ถ้วน

2.5 การยืนยัน เป็นวัจนกรรมที่ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำโดยมีเจตนาบอกกล่าวสนับสนุนคำพูดหรือการกระทำในข้อความนั้น ๆ ว่าเป็นเช่นนั้นจริง จากการศึกษาพบถ้อยคำที่ประสงค์จะรับรองในเรื่องของความสัมพันธ์ การกระทำ เป็นต้น จำนวน 26 ถ้อยคำ จากจำนวนถ้อยคำทั้งหมด 284 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 9.15 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 13 “ในระหว่างความสัมพันธ์ เมื่อใดที่ท่านผู้ชมมีความรู้สึกหวาดระแวงขึ้นมา ก็มีความไม่ไว้วางใจ ไม่เชื่อใจตามมา ถ้าท่านผู้ชมรู้สึกแบบนั้นละก็ต้องทบทวนตัวเองนะคะ แต่อย่าถึงขั้นลงใจเลย เพราะไม่มีใครชอบการลงใจแน่นอน” (ลองใจคนลง, 25 มีนาคม 2566)

จากตัวอย่างที่ 13 พบว่า ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำเพื่อยืนยันให้เห็นว่าไม่มีใครชอบการถูกลงใจ ซึ่งในละครเป็นเหตุการณ์ของคู่รักที่ไม่ไว้วางใจกัน สร้างเรื่องราวให้เกิดความเข้าใจผิดต่อกัน กระทั่งต้องจบความสัมพันธ์ลง

2.6 การคาดหวัง เป็นวัจนกรรมที่ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำโดยมีเจตนาบอกกล่าวความประสงค์ของผู้ส่งสาร ที่จะเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้รับสาร จากการศึกษาพบถ้อยคำที่ประสงค์จะกล่าวเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการ และหากเป็นไปตามความต้องการแล้วจะส่งผลดีต่อผู้กระทำเอง จำนวน 3 ถ้อยคำ จากจำนวนถ้อยคำทั้งหมด 284 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 1.06 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 14 “อยากให้ทุกคนคิดดีทำดี ไม่มีคำว่าสายสำหรับการทำความดี เพราะว่าการที่เราเนี่ยยังต้องการคนดีอีกเยอะ” (โลกเราต้องการคนดี, 7 มกราคม 2560)

จากตัวอย่างที่ 14 พบว่า ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำเพื่อปรารถนาที่จะให้ทุกคนอยู่ในหลักคิดของการคิดดีทำดี ซึ่งในละครเป็นสถานการณ์ของอาชีพตำรวจที่มักโดนครหาว่าโกงชาติ แต่เขาเองเลือกที่จะกระทำความดี ทำายที่สุดความดีนั้นจึงตอบแทนเขาด้วยการมีคนยกย่องนับถือ

3. วัจนกรรมกลุ่มกล่าวผูกมัด เป็นการใช้ถ้อยคำที่ผู้ส่งสารต้องการผูกมัดตนเองต่อสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตของผู้รับสาร พบจำนวน 122 ถ้อยคำ จากจำนวนทั้งหมด 844 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 14.45 ดังนี้

ตารางที่ 4 ความถี่ของประเภทกิจกรรมกลุ่มกล่าวผู้กมัด

ประเภทกิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
1. กิจกรรมการสนับสนุน	79	64.75
2. กิจกรรมการข่มขู่	29	23.77
3. กิจกรรมการสัญญา	14	11.48
รวม	122	100.00

จากตารางที่ 4 กิจกรรมกลุ่มกล่าวผู้กมัดข้างต้น มีการใช้กิจกรรมตามลำดับที่พบ คือ การสนับสนุน 79 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 64.75 การข่มขู่ 29 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 23.77 และการสัญญา 14 ถ้อยคำ คิดเป็น ร้อยละ 11.48 ดังต่อไปนี้

3.1 การสนับสนุน เป็นกิจกรรมที่ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำโดยมีเจตนาส่งเสริม หรือเกื้อหนุน จากการศึกษาพบถ้อยคำที่ประสงค์จะสนับสนุนให้กระทำความดี การดำเนินชีวิตประจำวันที่เหมาะสม เพื่อให้ชีวิตเป็นไปในทิศทางที่ดี จำนวน 79 ถ้อยคำ จากจำนวนถ้อยคำทั้งหมด 122 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 64.75 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 15 “ความรู้สึกดี ๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้ให้หรือผู้รับ ล้วนก่อให้เกิดความรู้สึกอิมเมจด้วยกันทั้งนั้น ยิ่งเราไม่รู้ว่าจะได้อยู่ร่วมกันไปอีกนานแค่ไหน ยิ่งต้องมอบสิ่งดี ๆ ให้แก่กัน เริ่มต้นด้วยการบอกให้รู้ เพราะว่าความรู้สึกดี ๆ ที่เรามีให้ มันเป็นพลังให้กับครอบครัวได้” (คนเดียว...ที่คิดถึง, 18 กรกฎาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ 15 พบว่า ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำเพื่อสนับสนุนให้มีการมอบความรู้สึกดี ๆ ให้แก่กัน เพราะเป็นการสร้างพลังบวกที่ก่อให้เกิดความสุข ซึ่งในละครเป็นเหตุการณ์ของคนสองคนที่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน แม้ไม่ได้อยู่ในสถานะของคู่รัก

3.2 การข่มขู่ เป็นกิจกรรมที่ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำโดยมีเจตนาทำให้ผู้รับสารเกรงกลัวต่อสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จากการศึกษาพบถ้อยคำที่ประสงค์จะข่มขู่ให้เกรงกลัวเพื่อไม่ให้กระทำการใดสิ่งหนึ่ง เพราะหากกระทำจะมีผลที่ไม่ดีตามมา จำนวน 29 ถ้อยคำ จากจำนวนถ้อยคำทั้งหมด 122 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 23.77 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 16 “เรื่องของความรวย ไม่ได้มาพร้อมกับโชคชะตา แต่มาพร้อมกับการลงมือทำ คนที่คิดรวยทางลัด จบไม่สวยแน่นอน” (เงินนั้นสำคัญไฉน, 6 ตุลาคม 2561)

จากตัวอย่างที่ 16 พบว่า ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำเพื่อข่มขู่คนที่คิดจะรวยทางลัดหรือเลือกทางเดินที่ผิด ซึ่งในละครเป็นเหตุการณ์ของแม่ที่เลือกผู้ชายร่ำรวยแทนผู้ชายที่เป็นคนดีให้แก่ลูกสุดทายเป็นจึงต้องพบปัญหา

3.3 การสัญญา เป็นกิจกรรมที่ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำโดยมีเจตนาการสร้างข้อตกลงระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร จากการศึกษาพบถ้อยคำที่ประสงค์จะรับรองถึงเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ว่าหากปฏิบัติแบบนี้ในอนาคตย่อมจะเกิดผลดี จำนวน 14 ถ้อยคำ จากจำนวนถ้อยคำทั้งหมด 122 ถ้อยคำ คิดเป็นร้อยละ 11.48 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 17 “สังคมเราทุกวันนี้ ทุกคนล้วนใส่ใจคนเข้าหากัน แต่สักวันคุณก็ต้องถอดหัวโขนนั้นออก และก็กลับไปสู่อินในที่ที่คุณมา เพราะฉะนั้น สะสมความดีเอาไว้เยอะ ๆ จะมันคงกว่า” (ไอ...นี่ว่าจะแน่, 16 กุมภาพันธ์ 2562)

จากตัวอย่างที่ 17 พบว่า ผู้ส่งสารใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงถึงความมั่นใจต่อสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ว่าหากปัจจุบันสะสมความดีไว้มาก อนาคตก็จะได้ผลตอบแทนที่ดีกลับมา ซึ่งในละครเป็นเหตุการณ์ของพนักงานที่ประพฤติดีเฉพาะต่อเจ้านาย แต่กลับหลังกลับประพฤติในทางตรงข้าม สุดทายเป็นจึงต้องพบในสิ่งที่แย่

4. วจนกรรณกลุ่มกล่าวแสดงความรู้สึก เป็นการใช้อยู่คำที่ผู้ส่งสารแสดงภาวะทางอารมณ์ หรือทัศนคติ โดยมุ่งเน้นให้ผู้รับสารทราบว่าผู้ส่งสารรู้สึกอย่างไร พบจำนวน 65 อยู่นคำ จากจำนวนทั้งหมด 844 อยู่นคำ คิดเป็นร้อยละ 7.70 ดังนี้

ตารางที่ 5 ความถี่ของประเภทวจนกรรณกลุ่มกล่าวแสดงความรู้สึก

ประเภทวจนกรรณ	จำนวน	ร้อยละ
1. วจนกรรณการแสดงความรู้สึกด้านลบ	51	78.46
2. วจนกรรณการแสดงความรู้สึกด้านบวก	14	21.54
รวม	65	100.00

จากตารางที่ 5 วจนกรรณกลุ่มกล่าวแสดงความรู้สึกข้างต้น มีการใช้วจนกรรณตามลำดับที่พบ คือ การแสดงความรู้สึกด้านบวก 51 อยู่นคำ คิดเป็นร้อยละ 78.46 และการแสดงความรู้สึกด้านลบ 14 อยู่นคำ คิดเป็นร้อยละ 21.54 ดังต่อไปนี้

4.1 การแสดงความรู้สึกด้านบวก เป็นวจนกรรณที่ผู้ส่งสารใช้อยู่คำโดยมีเจตนาแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดในทางที่ดีงาม ทางสร้างสรรค์ กระตุ้นให้ผู้รับสารมีกำลังใจ จากการศึกษาพบ อยู่นคำที่ประสงค์จะให้กำลังใจ การชื่นชม และการยกย่องการกระทำ จำนวน 51 อยู่นคำ จากจำนวน อยู่นคำทั้งหมด 65 อยู่นคำ คิดเป็นร้อยละ 78.46 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 18 “ถ้ายังมีลมหายใจ ให้ถือชะว่าความผิดพลาดนั้นเป็นบทเรียนทำสิ่งที่ดีต่อไป เพื่อชีวิตใหม่ และขอให้อุปสรรคที่เข้ามานั้นกลายเป็นเรื่องหมู ๆ และผ่านไปได้อย่างสบาย ๆ” (โชคดีที่ยังหายใจอยู่, 5 มกราคม 2562)

จากตัวอย่างที่ 18 ผู้ส่งสารใช้อยู่คำเพื่อแสดงถึงความรู้สึกเชิงบวกว่าหากยังมีลมหายใจอยู่ทุกอย่างเป็นเรื่องง่ายที่สามารถแก้ไขได้ ซึ่งในละครเป็นเหตุการณ์ของบุคคลที่เคยกระทำผิด แต่กลับตัวกลับใจเป็นคนที่ดีขึ้น ทำให้ทุกอย่างที่เข้ามานั้นสามารถผ่านไปได้ด้วยดี

4.2 การแสดงความรู้สึกด้านลบ เป็นวจนกรรณที่ผู้ส่งสารใช้อยู่คำโดยมีเจตนาแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดในทางที่ไม่ดี ซึ่งบั่นทอนกำลังใจผู้รับสาร จากการศึกษาพบ อยู่นคำที่ประสงค์จะแสดงความรู้สึกด้านลบกับการกระทำที่ผิดพลาด หรือขัดต่อบรรทัดฐานที่สังคมต้องการ จำนวน 14 อยู่นคำ จากจำนวน อยู่นคำทั้งหมด 65 อยู่นคำ คิดเป็นร้อยละ 21.54 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 19 “ของเหม็นของเน่า แท้จริงแล้วไม่ใช่อาหาร หากแต่เป็นพฤติกรรมและการกระทำของคนต่างหาก ไม่ว่าจะเอาหน้าหอมมาดับกลิ่นยังไง ก็ไม่สามารถลบเลือนความคิดของผู้คนรอบข้างได้” (ของเหม็น, 7 กรกฎาคม 2561)

จากตัวอย่างที่ 19 พบว่า ผู้ส่งสารใช้อยู่คำเพื่อแสดงถึงความรู้สึกเชิงลบว่าสะอิดสะเอียน การกระทำของคนที่มีพฤติกรรมทางลบ ซึ่งในละครเป็นเหตุการณ์ของบุคคลที่กระทำผิด เข้าข่ายหลอกลวงผู้อื่น

สรุป และอภิปรายผล

การศึกษา วจนกรรณคำคมจากละครสั้นสะท้อนสังคม “ฟ้ามีตา” พบว่า มีการใช้วจนกรรณ 4 กลุ่ม ตามลำดับที่พบ ได้แก่ (1) วจนกรรณกลุ่มกล่าวชื่นชม จำนวน 373 อยู่นคำ คิดเป็นร้อยละ 44.19 (2) วจนกรรณกลุ่มบอกล่าว จำนวน 284 คำคม คิดเป็นร้อยละ 33.65 (3) วจนกรรณกลุ่มกล่าวผูกมัด จำนวน 122 คำคม คิดเป็นร้อยละ 14.45 และ (4) วจนกรรณกลุ่มกล่าวแสดงความรู้สึก พบจำนวน 65 คำคม คิดเป็นร้อยละ 7.70

วิจารณ์คำคมจากละครสั้นสะท้อนสังคม “ฟ้ามีตา” ที่พบมากที่สุด คือ วิจารณ์กรมกลุ่มกล่าวชื่นำ เป็นการชักนำความคิดของผู้รับสารให้ปฏิบัติตามในเรื่องที่เป็นประโยชน์ตามที่กล่าวไว้ในคำคม เพื่อจะได้ไม่ต้องพบปัญหาที่เกิดขึ้นดังเช่นในละคร สอดคล้องกับแนวคิดของการนำเสนอละครสั้นฟ้ามีตาที่มุ่งสะท้อนปัญหาสังคม โดยเนื้อหาของละครเป็นการสอนใจ เตือนใจให้รู้ว่าอะไรควรทำหรือไม่ควรทำ และหากทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมก็จะได้รับผลจากการกระทำนั้น ซึ่งสัมพันธ์กับวิถีปฏิบัติของสังคมไทยที่มีการปลูกฝังชี้แนะแนวทางการประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้องตามครรลองครองธรรม เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ญัฐวดี คมประมุล จริญญา ธรรมโชโต และพัชลินจ์ จินนุ่น (2561) เรื่อง “วิจารณ์กรมในการให้คำปรึกษาเรื่องความรักในคอลัมน์คนดั่งนั่งเขียนของดีเจพี่อ้อย” ที่พบว่ามีการใช้วิจารณ์กรมกลุ่มกล่าวชื่นำมากที่สุด ด้วยเหตุผลที่สอดคล้องกัน คือ ผู้ส่งสารต้องการชักนำความคิดของผู้รับสารให้เข้าใจและปฏิบัติตามแนวทางแก้ไขปัญหาที่พบในความสัมพันธ์ เพื่อประโยชน์ต่อการทำให้ความสัมพันธ์ที่มีอยู่นั้นดีขึ้น ในขณะที่งานวิจัยของ อัจฉราพร ไครบุตร และวิไลศักดิ์ กิ่งคำ (2559) ศึกษาเรื่อง “วิจารณ์กรมในเพลงปลุกใจให้รักชาติระหว่าง พ.ศ. 2510–2550” พบการใช้วิจารณ์กรมกลุ่มบอกกล่าวมากที่สุด เพราะเป็นการกล่าวถึงสถานการณ์บ้านเมืองที่เกิดขึ้นจริงในอดีต เป็นการกระตุ้นผู้รับสารให้รักชาติและบ้านเมืองตนเอง นอกจากนี้ยังพบว่า คำคมจากละครสั้นสะท้อนสังคม “ฟ้ามีตา” ไม่ปรากฏการใช้วิจารณ์กรมกลุ่มกล่าวชื่นำประเภทการทำทนาย เนื่องด้วยการนำเสนอละครสั้น “ฟ้ามีตา” เพียงต้องการให้ผู้รับสารฉุกคิดได้ด้วยตนเองเป็นสำคัญ ในขณะที่งานวิจัยของ บุญโชค เขียวมา (2550) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาวิจารณ์กรมบนป้ายหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครฯ ปี 2547” พบวิจารณ์กรมกลุ่มกล่าวชื่นำประเภทการทำทนาย เพื่อทำทนายผู้ที่อ่านป้ายหาเสียงให้เกิดความเชื่อมั่น และเลือกตนเองเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครฯ

คำคมจากละครสั้นสะท้อนสังคม “ฟ้ามีตา” พบว่ามีการใช้วิจารณ์กรมกลุ่มบอกกล่าวในลำดับรองลงมา เพื่อบอกกล่าวความเป็นจริงในสังคมที่อาจส่งผลกระทบต่อผู้รับสาร และเพื่อให้ผู้รับสารตระหนักคิดในการเลือกสิ่งที่ดีและไม่ปฏิบัติในสิ่งที่แย่ เช่นเดียวกับการให้คำปรึกษาเรื่องความรักในคอลัมน์คนดั่งนั่งเขียนของดีเจพี่อ้อย” (ญัฐวดี คมประมุล จริญญา ธรรมโชโต และพัชลินจ์ จินนุ่น 2561) ที่พบวิจารณ์กรมกลุ่มบอกกล่าวเป็นลำดับที่สอง ด้วยเหตุผลที่สอดคล้องกัน คือ บอกกล่าวความเป็นจริงที่ต้องพบในความสัมพันธ์ของความรัก เพื่อให้ผู้รับสารตระหนักคิด และสร้างเกราะป้องกันจิตใจของตนเอง

คำคมจากละครสั้นสะท้อนสังคม “ฟ้ามีตา” พบว่ามีการใช้วิจารณ์กรมกลุ่มกล่าวผู้กมัตเป็นลำดับที่สาม เป็นการผู้กมัตคำกล่าวของผู้ส่งสารต่อการดำเนินชีวิตของผู้รับสาร ว่าหากผู้รับสารปฏิบัติตาม ในอนาคตจะพบกับสิ่งที่ดีตามที่ได้บอกไว้ โดยพบทั้งความคล้ายคลึงและแตกต่างกับงานวิจัยเรื่อง “การศึกษาวิจารณ์กรมบนป้ายหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครฯ ปี 2547” ของ บุญโชค เขียวมา (2550) ส่วนที่คล้ายคลึงกันคือ พบวิจารณ์กรมกลุ่มกล่าวผู้กมัตมาเป็นลำดับต้น ๆ เนื่องด้วยเป็นการผู้กมัตในตัวผู้ ลงสมัครเลือกตั้งกับผู้ที่กำลังอ่านป้าย ว่าหากเลือกผู้สมัครคนนั้น เขาจะทำตามคำมั่นสัญญาตามที่ประกาศไว้บนป้ายอย่างแน่นอน ส่วนที่แตกต่าง คือ พบวิจารณ์กรมกลุ่มกล่าวผู้กมัตในลักษณะของการเสนอตัว เพื่อแสดงให้เห็นถึงความพร้อมที่จะทำได้ตามที่หาเสียงไว้ ซึ่งวิจารณ์กรมประเภทการเสนอตัวนั้น ไม่ปรากฏใน คำคมจากละครสั้นสะท้อนสังคม “ฟ้ามีตา”

คำคมจากละครสั้นสะท้อนสังคม “ฟ้ามีตา” พบว่ามีการใช้วิจารณ์กรมกลุ่มกล่าวแสดงความรู้สึกเป็นลำดับสุดท้าย เป็นการกล่าวถึงความรู้สึกของพิธีกรซึ่งเป็นผู้นำเสนอคำคมต่อการกระทำหรือเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อสังคมในทางที่ดีหรือไม่ดี แตกต่างกับการศึกษาของ ธีรภัทร คำทิ้ง และภาคภูมิ สุขเจริญ (2565) เรื่อง “วิจารณ์กรมที่ปรากฏในจดหมายของคนฆ่าตัวตาย” ที่พบการใช้วิจารณ์กรมกลุ่มแสดงความรู้สึกมากที่สุด ทั้งนี้ เพราะผู้ส่งสารซึ่งเป็นผู้เขียนจดหมายต้องการบอกอารมณ์ความคิด ที่ตนคิดของตนเองต่อผู้อ่าน ในขณะที่การให้คำปรึกษาเรื่องความรักในคอลัมน์คนดั่งนั่งเขียน

ของดีเจฟ็อ้อย ไม่ปรากฏวัจนกรรมดังกล่าว (ณัฐวดี คมประมุข จริญญา ธรรมโชโต และพัชลินจ์ จินนุณ, 2561) ทั้งนี้ เพราะเป็นการให้คำปรึกษาที่อาศัยข้อเท็จจริงโดยไม่ใช้ความรู้สึกของผู้ให้คำปรึกษา

การศึกษาครั้งนี้จะเห็นได้ว่า แนวคิดเรื่องวัจนกรรมมีความสำคัญต่อการนำเสนอเรื่องราวผ่านการกล่าวถ้อยคำเป็นอย่างมาก และละครสั้นเองก็เป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารผ่านถ้อยคำด้วยการสรุปข้อคิดหรือคติสอนใจหลังจบละคร เพื่อให้ผู้ฟังเกิดการตระหนักรู้ ตระหนักคิด และปฏิบัติตามสอดคล้องกับแนวคิด วัจนกรรมที่สื่อสารผ่านบริบทของถ้อยคำเพื่อให้เกิดความรู้สึกนึกคิดหรือการกระทำบางอย่าง ดังที่ กมลวรรณ ลิ้มเจษฎาพงษ์ (2563) กล่าวถึงวัจนกรรมว่า เป็นถ้อยคำที่สื่อถึงเจตนาของผู้พูดที่มีต่อการกระทำต่าง ๆ ของผู้ฟัง ซึ่งเปรียบเสมือน “การกระทำอันเกิดจากคำพูด” โดยกล่าวได้ว่าขณะที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำใดถ้อยคำหนึ่งออกมานั้น สิ่งที่จะปรากฏพร้อมถ้อยคำดังกล่าวคือ “เจตนา” ที่มีผลแก่ตัวผู้ฟัง

การศึกษาเรื่อง วัจนกรรมคำคมจากละครสั้นสะท้อนสังคม “ฟ้ามืด” แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการนำเสนอคำคมหลังจบละคร เป็นการนำเสนอถ้อยคำหรือข้อความเพื่อสะท้อนเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคม ให้ผู้ชมได้เห็นภาพ และเข้าใจเรื่องราวที่เกิดขึ้นทั้งในด้านดี และด้านที่ไม่ดี จนเกิดการตระหนักถึงเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ชักจูงให้ประพฤติปฏิบัติในทางที่เหมาะสมอันจะเป็นประโยชน์ต่อตนเอง และต่อสังคม สอดคล้องตามจุดมุ่งหมายของละครสั้นสะท้อนสังคม “ฟ้ามืด” ที่นำเสนอเนื้อเรื่องเกี่ยวกับการเลือกทางเดินของชีวิตทั้งถูก และผิด เพื่อสร้างแรงผลักดัน และเป็นแนวทางการใช้ชีวิตให้ผู้ชม

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อความเข้าใจสังคม โดยมีคำคมจากละครสั้นสะท้อนสังคม “ฟ้ามืด” เป็นสื่อในลักษณะถ้อยคำที่เป็นบทสรุปสั้น ๆ เกี่ยวกับหลักการใช้ชีวิต จึงควรนำคำคมดังกล่าวไปเป็นส่วนหนึ่งของการปลูกฝังค่านิยม แบบแผนการใช้ชีวิต และการสร้างความตระหนักรู้ถึงความรู้สึกผิดชอบชั่วดีของคนในสังคม
2. ควรศึกษาวัจนกรรมในสื่ออื่น ๆ นอกเหนือจากละครสั้น อาทิ นักพูดสร้างแรงบันดาลใจ นวนิยาย สุนทรพจน์ของผู้นำประเทศ
3. ควรศึกษาละครสั้น “ฟ้ามืด” ในประเด็นอื่น ๆ เช่น ศึกษาการดำเนินเรื่องและองค์ประกอบของละคร เปรียบเทียบเรื่องราวในละครกับเหตุการณ์ในชีวิตจริง

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ ลิ้มเจษฎาพงษ์. (2563). วัจนกรรมการให้คำปรึกษาปัญหาชีวิตในคอลัมน์ธรรมะเดลี *นิตยสารซีเคร็ต*. ปริญญาานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ. (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 8 ธันวาคม 2566). จาก: <http://ir.tsu.ac.th/jspui/bitstream/123456789/510/1/Kamonwan%20Limjetsadapong%2000210663.pdf>.
- ณัฐวดี คมประมุข จริญญา ธรรมโชโต และพัชลินจ์ จินนุณ. (2561). วัจนกรรมในการให้คำปรึกษา *เรื่องความรักในคอลัมน์คนดังนั่งเขียน ของดีเจฟ็อ้อย*. ปริญญาานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ. (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 11 ธันวาคม 2566). จาก: <http://ir.tsu.ac.th/jspui/handle/123456789/282>.
- ธงชัย สมบูรณ์. (2563). *The Next Normal ภูมิคุ้มกันของสังคมไทยในอนาคต*. (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 19 มิถุนายน 2566). จาก: https://www.matichon.co.th/article/news_2175208.

- ธีรภัทร คำทิง และภาคภูมิ สุขเจริญ (2565). วัจนกรรมที่ปรากฏในจดหมายของคนฆ่าตัวตาย. *วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา*, 14(1), 62-74. (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 19 มิถุนายน 2566). จาก: <https://ejournals.swu.ac.th/index.php/swurd/article/download/14486/11690/47176>.
- บุญโชค เขียวมา. (2550). *การศึกษาวัจนกรรมบนป้ายหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครฯ ปี 2547*. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 7 ธันวาคม 2566). จาก: http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Ed_Lin/Boonchoke_K.pdf.
- ปรีชา ธนะวิบูลย์ และสิริวรรณ นันทจันทูล. (2559). วัจนกรรมคำคมความรักในเครือข่ายสังคมออนไลน์. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี*, 10(1), 141-147. (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 10 ธันวาคม 2566). จาก: <http://cms.dru.ac.th>.
- ปริญานุช สองศร. (2558). *บทบาทการสื่อสารคำคมคติโตะและบ่นผ่านสื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก*. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 4 ธันวาคม 2566). จาก: https://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2015/TU_2015_5607030029_3074_3190.pdf.
- พิมพ์ผกา ไชยโชค และสาวิตรี คทวณิช. (2562). การศึกษาวัจนกรรมในเพลงประท้วง (Protest Songs) ยอดนิยมตลอดกาล. *MFU Connexion*, 8(2), 125-153. (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 9 ธันวาคม 2566). จาก: <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/MFUconnexion/MFUconnexion/article/download/241044/164115/828258>.
- ฟ้ามีตา. (2561). *รายการ: ฟ้ามีตา*. (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2566). จาก: www.youtube.com/channel/UCCeoAdUQlcGxN4msxFcM55g.
- ฟ้ามีตา. (2561). *ตอน: ของเหม็น (ออกอากาศเมื่อ 7 กรกฎาคม 2561)*. (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2566). จาก: https://youtu.be/rRI-nuGWBEs?si=VoCLnNzbXXU_qmSr.
- ฟ้ามีตา. (2561). *ตอน: คนเดียว...ที่คิดถึง (ออกอากาศเมื่อ 18 กรกฎาคม 2563)*. (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2566). จาก: <https://youtu.be/-qzKJQTEH9o?si=UTqT MJa4eguYCKH0>.
- ฟ้ามีตา. (2561). *ตอน: คนตายขายคนเป็น (ออกอากาศเมื่อ 25 ตุลาคม 2557)*. (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2566). จาก: <https://youtu.be/dzwmwJZ16GXc?si=gglk1rwWaaRsgK3i>.
- ฟ้ามีตา. (2561). *ตอน: คนที่น่าสงสาร (ออกอากาศเมื่อ 20 ธันวาคม 2557)*. (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2566). จาก: https://youtu.be/gzmMLe_QV5k?si=jfOie4orsmnLBGPL.
- ฟ้ามีตา. (2561). *ตอน: คำสุดท้าย (ออกอากาศเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2566)*. (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2566). จาก: <https://youtu.be/yT5x9PT3o1w?si=N9SOj2oeHtoo8GFB>.
- ฟ้ามีตา. (2561). *ตอน: เงินนั้นสำคัญไฉน (ออกอากาศเมื่อ 6 ตุลาคม 2561)*. (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2566). จาก: <https://youtu.be/Z4FMiVbJujg?si=cYusmv18QV1SkbcC>.

- ฟ้ามีตา. (2561). ตอน: จากคนกลายเป็นควาย (ออกอากาศเมื่อ 2 เมษายน 2559). (ออนไลน์)
(อ้างเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2566). จาก: <https://youtu.be/1505ppOd2Go?si=B-f8Ylk8lIY3eFhN>.
- ฟ้ามีตา. (2561). ตอน: โชคดีที่ยังหายใจอยู่ (ออกอากาศเมื่อ 5 มกราคม 2562). (ออนไลน์)
(อ้างเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2566). จาก: <https://youtu.be/tGd3blptAGE?si=UwGh9GLMGDWxF3VN>.
- ฟ้ามีตา. (2561). ตอน: ต้นทุนชีวิต (ออกอากาศเมื่อ 14 พฤศจิกายน 2558). (ออนไลน์)
(อ้างเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2566). จาก: <https://youtu.be/ikAWR92Q0ek?si=iNNeLAPoJmuWxCjz>.
- ฟ้ามีตา. (2561). ตอน: ท้อง...ไม่ท้อง (ออกอากาศเมื่อ 13 กันยายน 2557). (ออนไลน์)
(อ้างเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2566). จาก: <https://youtu.be/lhcy7TaQaoA?si=jrdnZEqwsm4xMR7x>.
- ฟ้ามีตา. (2561). ตอน: โธ่...นี่ว่าจะแน่ (ออกอากาศเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2562). (ออนไลน์)
(อ้างเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2566). จาก: <https://youtu.be/CCCx9hPbDk8?si=f-uM1xex0TnXdvEF>.
- ฟ้ามีตา. (2561). ตอน: ผีเห็นผี (ออกอากาศเมื่อ 15 มิถุนายน 2562). (ออนไลน์)
(อ้างเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2566). จาก: <https://youtu.be/3EfxY3DqVNA?si=npXYxWRnvlftii>.
- ฟ้ามีตา. (2561). ตอน: ยิ่งแข่งยิ่งแพ้ (ออกอากาศเมื่อ 23 กันยายน 2566). (ออนไลน์)
(อ้างเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2566). จาก: <https://youtu.be/403uvEAfZLs?si=1kXw-skmunqqUKDT>.
- ฟ้ามีตา. (2561). ตอน: ลองใจคนลอง (ออกอากาศเมื่อ 25 มีนาคม 2566). (ออนไลน์)
(อ้างเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2566). จาก: <https://youtu.be/iuelWOvKnj4?si=GPwyFeOTfbaANTEg>.
- ฟ้ามีตา. (2561). ตอน: ล่าแม่มด (ออกอากาศเมื่อ 19 พฤษภาคม 2561). (ออนไลน์)
(อ้างเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2566). จาก: <https://youtu.be/KsfRn0dDCYg?si=bGwyWfjhyGRVOiG>.
- ฟ้ามีตา. (2561). ตอน: โลกเราต้องการคนดี (ออกอากาศเมื่อ 7 มกราคม 2560). (ออนไลน์)
(อ้างเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2566). จาก: https://youtu.be/C8GHMqVGfco?si=YhDKlo32_g9SymSy.
- ฟ้ามีตา. (2561). ตอน: สยอง (ออกอากาศเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2559). (ออนไลน์)
(อ้างเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2566). จาก: <https://youtu.be/mpDKGRL-aEU?si=atDGKEZCAST53lPE>.
- ฟ้ามีตา. (2561). ตอน: ลิปต่อหนึ่ง (ออกอากาศเมื่อ 20 เมษายน 2562). (ออนไลน์)
(อ้างเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2566). จาก: https://youtu.be/OYy01svapv8?si=Z5LZQoCih_a4eklu.
- ฟ้ามีตา. (2561). ตอน: หมาล่าเนื้อ (ออกอากาศเมื่อ 22 กันยายน 2561). (ออนไลน์)
(อ้างเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2566). จาก: <https://youtu.be/4o6Hh0mkuyE?si=ra1qd643mRWNVCdW>.

- มนฤดี พึ่งจักษ์คลี่. (2557). รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของรายการธรรมะในโทรทัศน์ไทย. *วารสารสุทธิปริทัศน์*, 28(88), 418-424. (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 3 ธันวาคม 2566). จาก: https://so05.tci-thaijo.org/index.php/DPU_Suthiparithat_Journal/article/download/244859/166440/.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- วิฑูรย์ เมตตาดิจิตร. (2558). *วิจัยกรรมการดำเนินนักเรียนของครูในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 8 ธันวาคม 2566). จาก: <https://kb.psu.ac.th/psukb/bitstream/2016/10741/1/TC1221.pdf>.
- อัจฉราพร ไครบุตร และวิไลศักดิ์ กิ่งคำ. (2559). การศึกษาเชิงวิเคราะห์การใช้ภาษาในเพลงปลุกใจระหว่างพ.ศ. 2510–2550. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 6(1), 62. (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 7 ธันวาคม 2566). จาก: <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/npuj/article/view/53357>.
- Searle, J. R. (1969). *Speech Acts: An Essays in the Philosophy of Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- WEI WANLU. (2563). *ภาพสะท้อนสังคมไทยในนวนิยายซีไรต์ พ.ศ. 2546-2561*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 7 ธันวาคม 2566). จาก: <https://has.hcu.ac.th/jspui/bitstream/123456789/658/1/WEI-WANLU.pdf>.